

Amatör denizcilerin vergi, özel teknelerin Bayrak sorunu

A. Çabalar

ADF, çabalarını doğrudan muhatabı olan Denizcilik Müsteşarlığı nezdinde de sürdürmektedir çünkü sorunu maliye bürokratlarına en doğru şekilde denizci bürokratların anlatabileceği görüşü yerleşiktir.

B. Çözüm

1. Özel tekneler için ilk alımda sadece ÖTV ödenmelidir. Turizm sektöründe çalışan tekneler ile balıkçı teknelerinin alımında da sadece ÖTV ödenmektedir.

Getirisi belli olmayan bir yatırıma verilen teşvik, yıllık geliri üzerinden vergisini ödemiş vatandaşa da hak görülmelidir, Anayasanın eşitlik ilkesi bunu emreder.

2. Özel teknelere de KDV muafiyeti getirilmelidir; tekne sahibinin son kullanıcı olarak bu vergiyi, tahsil ettiği KDV'den indirerek telâfi etmesi mümkün değildir; vergi olduğu gibi vatandaşın üzerinde kalmaktadır. Bir gün ÖTV uygulamadan kaldırılırsa, yerini aynı oranda KDV'nin alması ise doğaldır.

Turizm sektöründe çalışan ticari tekneler ve balıkçı tekneleri KDV'den muaftır. Özel tekne sahibi bu yolla cezalandırılmaktadır; Anayasa'nın eşitlik ilkesi bunu emretmez.

3. Özel teknelerden MTV alınması terk edilmelidir; bu verginin "makul" bir oranı olamayacağı gibi benzeri, denizcilikte söz sahibi olmuş ülkelerin hiçbirisinde yoktur. Bu ülkelerde MTV, sadece kara taşıtlarından tahsil edilir ve ölçüt aracın ağırlığı veya motor hacmi veya BG değil, giderek egzoz CO² sürümü olmaktadır.

4. İkinci el özel tekne ithali mutlaka serbest bırakılmalıdır, Amatör denizciliğimizin ve bağlısı "özel tekne" filusunun genişlemesi ve gelişmesi yanında Bayrağa dönüş ancak böyle sağlanabilir. Kaldı ki yabancı bayrak ve ticari kayıt olanakları var oldukça ikinci el tekne ithalini yasaklamanın hiçbir anlamı yoktur; özel tekne sahipliği zarurî bir ihtiyacın karşılanmasını hedeflemez.

Vatandaş, özel olarak kullanacağı bir tekne alırken ille de yenisini almaya zorlanamaz (zorlanmamalıdır), ikinci el tekne dünya pazarından yararlanması önlenemez (önlenmemelidir).

C. Değerlendirme

Türkiye için "denizci ülke" olmak hedefi konabilmesi, vergi sisteminin bu hedefe ulaşmayı engellemiş, engelleyen ve engelleyecek bütün unsurlardan arındırılmasına öncelik tanınmasına bağlıdır. Denizcilikte amatörlüğün var olmadığı bir ülkede tek başına profesyonelliğin olması olanaksızdır.

Bayraktan kaçışın önlenmesi, özel tekneler için alımda sadece ÖTV ödenmesine, bu teknelerin de KDV'den muaf olmaları yanında mutlaka MTV yasası kapsamı dışına çıkarılmalarına bağlıdır.

Vergilerin yeniden düzenlenmesi yanında "özel tekne" tanımına uygun ikinci el tekne ithalinin serbest bırakılması tekne ve tekne malzemesi üretiminin doğru yolda gelişmesine, üretimin ve standardının yükselmesine, deniz turizminde verilen hizmetlerin etkin takibine ve vergi kaybının önlenmesine yarayacaktır.

Vergi ve mülkiyet hakkına ilişkin mevzuatımız, teknesi olan veya olacak amatör denizcilerimizi başka ülkelerin amatör denizcilerine imrendirmeyecek şekilde düzenlenmek zorundadır.

Türkiye'nin denizlerinde seyreden yabancı bayraklı tekneler, kendi sularımızda misafir durumuna düşen T.C. vatandaşlarına değil, sadece gerçek misafirlerimize ait olmalıdır; dünya denizlerinde Bayrağımızı dalgalandırabilmenin başka yolu da yoktur.